

den velskaffede Situation, om hvilken jeg — for ogsaa i Forbigaaende at berøre dette — med det ærede 1ste Medlem for Kjøbenhavn (Madvig) skal erkjende, at man ikke maa tillægge den altsfor stor Vægt, hvort dog iøvrigt ligger, at man under visse Forudsætninger og under en vis Opfattelse af den hele Sag maa tillægge den en ikke saa ganske ringe Vægt. Der vil jo altid blive et vist Spillerum i saa Henseende. Men saameget kan man i alt Fald sige sig selv, at det ved Optagelsen af saadanne Forslag som det, jeg her nærmest har talt imod, vil være klart, at der ikke kan være Tale om nogen Gjennemførelse af Sagen i nærværende Samling. — Jeg vil imidlertid paa ingen Maade fortrinsvis eller alene holde mig til denne Grund imod Underendringsforslaget under Nr. 9. Jeg vilde selv uden Hensyn hertil finde mig opfordret til ikke at slutte mig til eller rettere sagt til at modsætte mig en Ordning, hvorved det idetmindste fik Udseende af, at der anstilledes en Prøve med 4 af Landets største Skoler, medens man med Hensyn til de 8 andre Skoler ikke engang vilde lade Forholdet blive, som det nu er, men vilde anstille en anden Prøve med dem — det vilde ogsaa for deres Vedkommende blive en Prøve — og det en Prøve efter saa løse Træk som dem, der her er Spørgsmaal om, og som vel, naar man vilde dvæle nærmere derved, kunde oplyses at være udsat for mange forskjellige Slags Misligheder. Og saa skulde det dog derhos samtidig føies til, at det skulde staa i Ministerens Magt at forvandle ogsaa disse 8 Skoler fra, som de nu bleve dannede eller omdannede, til Skoler efter den anden Retning, og det uden at der blev fastsat nogen Slags Bestemmelse eller Betingelse, hvorefter det skulde ske. Jeg vilde anse dette for at være en saa uheldig Ordning af den hele Sag, at jeg maatte finde det ubetinget bedre at forblive staaende ganske ved den nuværende Tingenes Tilstand og at afvente, hvad der saa yderligere kunde ske. — Naar man derhos, for dog at komme Følelsen af, at der virkelig er en Overbeholdelse tilstede, noget imøde, har villet føie til, at der fra Kirke- og Undervisningsministeriets Side skulde kunne tillades Afvigelse

og ogsaa i de omtalte 8 Skoler fra den hidtilværende Ordning, saaledes at Undervisningen i Græff bortfaldt for dem, der anffede at fritages derfor, og at der istedet derfor blev sat Engelsk, saa maa jeg dertil sige, at det dog forekommer mig at være en ganske besynderlig Afløsning af Græff gjennem hele Skolen — thi det er jo vel at mærke lige til Udgangen af Skolen gjennem alle 6 Klasser, at der var Tale om, at Afløsningen skulde ske — at man istedetfor samme vil sætte Undervisningen i et forholdsvis saa let Sprog, som Engelsk. Jeg veed heller ikke, hvorledes navnlig det ærede 7de kongevalgte Medlem (Ussing), der har været med at stille dette Forslag, og som jo talte om det Misligt for Forældrene i at skulle vælge, kan mene, at de Misligheder, som efter hans Mening ere forbundne med, at Børnene selv, eller at Forældrene paa deres Vegne, skulle vælge i en tidlig Alder, ville undlade at vise sig endog i en endnu større Grad efter hans Forslag under Nr. 10, der jo sætter en saa overordentlig stor Præmie paa at vælge Engelsk, idet det naturligt vil være en ganske uhyre Lettelse gjennem hele Skoletiden, naar man vælger dette Sprog istedetfor Græff. Derimod vilde man efter den saaledes foreslaaede Ordning ganske vist ikke opnaa den Lettelse, som fra Lovforslagets Side er bleven betragtet som Hovedlettelsen, nemlig den, at de Børn eller unge Mennesker, som have et bestemt Anlæg for de mathematiske Sprog, kunne holde sig til disse, og at derimod de Andre, for hvem disse Sprog ere et særligt Tryk og en Pine, i en væsentlig Grad kunne fritages derfor, navnlig fra det Punkt, hvor disse Sprog skulle antage de større Dimensioner og føre til en dyberegaaende Indsigt. Dette vilde ganske udeblive efter de tvende ærede Medlemmers Forslag, skjøndt der her virkelig er en naturlig bestemmende Grund tilstede, som vil udøve en ganske overordentlig Lettelse. Dette ville de tvende ærede Medlemmer lade ligge, og derimod ville de blot give det besynderlige Valg imellem, om En har Lust til at læse 5—6 Timer ugentlig Græff hele Skolen igjennem, eller om han maatte foretrække at læse 1—2 Timer Engelsk hele Skolen igjennem. Det er i Virkeligheden